

Treść decyzji administracyjnej wskazującej na sposób magazynowania odpadów – magazynowanie odpadów rodzajami

stan prawny: 26.09.2017 r.

Decyzja administracyjna z zakresu gospodarki odpadami – zarówno zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów, czy też pozwolenie na wytwarzanie odpadów (oraz inne formy aktów administracyjnych, wydawanych w związku z prowadzeniem działalności w zakresie gospodarki odpadami) zawierają w swej treści określenie sposobu magazynowania odpadów. Jako że treść ta jest w istocie obowiązkiem, z którego wywiązywać się należy, a brak realizacji tego obowiązku wiąże się z surowymi konsekwencjami administracyjnymi, ten wątek warto rozwinąć.

Podstawa prawna

Organ administracji publicznej zobligowany jest do wskazania sposobu magazynowania odpadów w treści wydawanego aktu administracyjnego. Obowiązek ten wynika zarówno z przepisów ustawy o odpadach jak i ustawy prawo ochrony środowiska. Istnieją również inne akty normatywne, które swą treścią obligują organy administracji publicznej do zawarcia w treści decyzji określonych oznaczeń sposobu magazynowania odpadów.

Podstawa prawna:

W myśl:

- art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 z późn. zm.) w zezwoleniu na zbieranie odpadów określa się wskazanie miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów;
- art. 43 ust. 2 pkt 5 ustawy o odpadach w zezwoleniu na przetwarzanie odpadów określa się wskazanie miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów;
- art. 188 ust. 2b pkt 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.) w pozwolenia na wytwarzanie odpadów określa się wskazanie miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów.

Prowadzenie działalności w świetle treści decyzji

Podmiot prowadzący działalność w zakresie gospodarki odpadami posiada uprawnienie do prowadzenia opisanego w treści aktu administracyjnego działania, jest on jednak również zobligowany do realizacji tego działania w pewien ściśle określony w tym akcie sposób. Jednym z obowiązków nałożonych w drodze indywidualno-konkretnego aktu prawa, jakim jest decyzja administracyjna, jest magazynowanie odpadów w miejscu i w sposób opisany w treści aktu. Dla

przykładu - jeśli organ w treści decyzji wskazał, że dany rodzaj odpadu ma być magazynowany w zamykanych pojemnikach, to magazynowanie go poza pojemnikami, luzem (nawet w sposób uporządkowany), może rodzić poważne konsekwencje prawne. Podobnie rzecz będzie się miała w przypadku miejsca magazynowania odpadów. Jeżeli organ w treści decyzji wskazał, iż dany odpad magazynowany winien być w pomieszczeniu, to jego magazynowanie na placu (nawet w sposób niezagrażający środowisku) będzie traktowane jako magazynowanie niezgodnie z treścią decyzji.

Magazynowanie odpadów rodzajami jako częsta forma obowiązku nakładanego przez organ

W treści decyzji administracyjnych często wskazuje się, iż odpady magazynowane mają być w sposób selektywny, oddzielnie rodzajami (na temat rodzajów odpadów i właściwej klasyfikacji czytaj tu: <http://azman.pl/pl-prawo/28-klasyfikowanie-odpadow>). Zaznaczyć przy tym należy, iż obowiązek taki nie wynika z żadnego przepisu prawa, a jeśli wnioskodawca sam we wniosku o wydanie zezwolenia czy pozwolenia nie opisał tak sposobu magazynowania odpadów, organ, co do zasady, nie powinien takich treści w decyzji zamieszczać.

Przypomnieć bowiem należy, iż zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 24 ustawy o odpadach przez selektywne zbieranie rozumie się zbieranie, w ramach którego dany strumień odpadów, w celu ułatwienia specyficznego przetwarzania, obejmuje jedynie odpady charakteryzujące się takimi samymi właściwościami i takimi samymi cechami. Zatem z przepisów prawa powszechnie obowiązującego nie wynika obowiązek magazynowania odpadów oddzielnie rodzajami. Sелеktywne zbieranie odpadów, prowadzone zgodnie z wytycznymi zawartymi w powyższej definicji jest rozwiązaniem korzystnym dla przedsiębiorców ze względów ekonomicznych i organizacyjnych, zapewniającym przy tym spełnianie ustawowego warunku magazynowania odpadów w sposób uwzględniający właściwości chemiczne i fizyczne odpadów, w tym stan skupienia, oraz zagrożenia, które mogą powodować te odpady.

Nadto, co niemniej ważne, selektywne zbieranie odpadów w sposób wskazany w przytoczonej treści normatywnej ustawy o odpadach jest zdroworozsądkowym działaniem uwzględniającym wymogi ochrony środowiska. Miejsce magazynowania odpadów powinno zatem być tak podzielone by na terenie poszczególnych wewnątrzzakładowych jednostek organizacyjnych, a zatem poszczególnych sektorów magazynowych, gromadzone były wyłącznie odpady charakteryzujące się takimi samymi właściwościami i takimi samymi cechami. W praktyce oznacza to konieczność takiej organizacji pracy na poziomie logistycznym, by odpady znajdujące się na terenie poszczególnych sektorów magazynowych posiadały cechy i właściwości, o których wyżej mowa bez względu na ich rodzaj. Obowiązanie Przedsiębiorcy do magazynowania odpadów oddzielnie rodzajami nie tylko powoduje konieczność wydzielania dodatkowych sektorów magazynowych, lecz również, co należy podkreślić, nie ma żadnego uzasadnienia środowiskowego. Celem selektywnego magazynowania odpadów w sposób określony w ustawie o odpadach jest bowiem możliwość ułatwienia specyficznego przetwarzania odpadów, a zatem przetwarzania, które prowadzone jest w ramach jednego procesu polegającego na odzysku odpadów różnych rodzajów, lecz o tych samych cechach i właściwościach.

Ważne:

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 24 ustawy o odpadach przez selektywne zbieranie rozumie się zbieranie, w ramach którego dany strumień odpadów, w celu ułatwienia specyficznego przetwarzania, obejmuje jedynie odpady charakteryzujące się takimi samymi właściwościami i takimi samymi cechami

W odmiennym przypadku Przedsiębiorca zobligowany będzie do tworzenia dodatkowych sektorów magazynowych bez żadnego uzasadnienia aksjologicznego (w tym wynikającego z zasad ochrony środowiska), a obowiązek ten wynikać będzie wyłącznie z treści indywidualno-konkretnego aktu prawa. Dla lepszego zobrazowania opisywanej problematyki warto sytuację tę zilustrować przykładem. Przyjmowany przez zbierającego element wyposażenia mieszkania, np. wanna, która została uznana za odpad, może być, w zależności od źródła jej pochodzenia zaklasyfikowana pod dwoma różnymi kodami: 20 01 40 lub 17 04 05. W sytuacji, w której Przedsiębiorca przyjmie dwie wanny, z których każda zostanie przez przekazującego zaklasyfikowana pod innym kodem, będzie on zobligowany do magazynowania ich oddzielnie, mimo faktu, iż będą one najpewniej poddane w przyszłości temu samemu procesowi przetwarzania.

Podobnie z odpadami, które mogą zostać zaklasyfikowane pod jednym kodem, lecz ich cechy i właściwości są różne. Przykładem takich odpadów mogą być rodzaje odpadów, o kodach: 20 01 40 – metale, lub 16 01 18 – metale nieżelazne. Przedsiębiorca, mimo iż odpady metali żelaznych i nieżelaznych pochodzące z gospodarstw domowych klasyfikowane winny być pod jednym kodem nie będzie magazynował ich łącznie. Gromadzenie odpadów aluminium odbywać będzie się na terenie innego sektora magazynowego niż odpadów żelaza i stali, mimo iż oba z tych rodzajów klasyfikowane są pod kodem 20 01 40, jako metale.

Mając na względzie powyższe stwierdzić należy, iż magazynowanie odpadów w sposób wskazany w tak wydawanych zezwoleniach implikować będzie konieczność organizacji wielu sektorów magazynowych – zarówno dla poszczególnych rodzajów odpadów jak i tych samych rodzajów, lecz o różnych cechach i właściwościach, co w żaden sposób nie wpłynie na poprawę stanu środowiska, a jedynie stanowić będzie potencjalną konieczność sztucznego wydzielenia kolejnych miejsc magazynowych.

Przedsiębiorca organizując pracę w sposób przemyślany i zorganizowany, magazynując gromadzone odpady w sposób określony w przytoczonej wyżej definicji legalnej postępuje zgodnie zarówno z zasadami strategiczno-logistycznymi organizacji przedsiębiorstw jak i zapewnia, iż odpady przygotowane są w sposób przewidziany przez przepisy prawa powszechnie obowiązującego do właściwego ich przetwarzania, bez konieczności tworzenia dalszych mieszanek tych odpadów, by stanowiły one właściwy materiał do dalszego przetwórstwa. Wskazać również warto, iż przy starannej organizacji prac faktycznych i dokumentacyjnych przedsiębiorca jest w stanie prowadzić dokumentację ewidencyjną w sposób zgodny z rzeczywistością.

Konsekwencje prawne magazynowania odpadów w sposób odmienny od przewidzianego w decyzji

Magazynowanie odpadów w sposób niezgodny z treścią decyzji jest dość często stwierdzanym deliktem administracyjnym. Konsekwencje tego stanu rzeczy mogą być naprawdę dotkliwe. W pierwszym rzędzie wskazać należy na treść przepisów ustawy prawo ochrony środowiska. Zgodnie z nimi wojewódzki inspektor ochrony środowiska za magazynowanie odpadów w sposób niezgodny z treścią decyzji ustala wysokość kary biegnącej. W praktyce oznacza to, że karę tę wymierza się za cały okres trwania naruszenia – od dnia jego stwierdzenia, do dnia jego ustania (dostosowania sposobu magazynowania do warunków określonych w decyzji lub dostosowania zapisów decyzji do faktycznego sposobu magazynowania odpadów, jeżeli nie zagraża on środowisku). Kara ta nie jest uznaniowa, a wyliczana jest według wzoru określonego w ustawie. W praktyce sięga ona często dziesiątków albo i setek tysięcy złotych, w zależności od rodzaju i masy magazynowanych „nieprawidłowo” odpadów.

W przypadku, w którym organ nie ma możliwości ustalenia parametrów niezbędnych do wymierzenia kary za okres, o której wyżej mowa, jest on zobligowany do wymierzenia kary na gruncie treści przepisów ustawy o odpadach. Wysokość tej kary jest uznaniowa i nie może przekroczyć miliona złotych.

Podstawa prawna:

Zgodnie z art. 298 ust. 1 pkt 4 ustawy prawo ochrony środowiska administracyjne kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji, wojewódzki inspektor ochrony środowiska za naruszenie warunków decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów albo decyzji określającej miejsce i sposób magazynowania odpadów, wymaganych przepisami ustawy o odpadach, co do rodzaju i sposobów składowania lub magazynowania odpadów.

Zgodnie z art. 194 ust. 1 pkt 4 ustawy o odpadach administracyjne kary pieniężne wymierza się za zbieranie odpadów lub przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia lub gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym zezwoleniem na zbieranie odpadów, zezwoleniem na przetwarzanie odpadów lub zezwoleniem na zbieranie i przetwarzanie odpadów.

Podsumowanie

Określony w decyzji administracyjnej sposób magazynowania odpadów jest jednym z ważniejszych parametrów obrazujących możliwość funkcjonowania w obszarze gospodarki odpadami. Magazynowanie odpadów niezgodnie z warunkami decyzji stanowi delikt administracyjny, który jest zagrożony dotkliwymi sankcjami administracyjnymi.

Dlatego też w procesie uzyskiwania decyzji, warto zadbać o to, by wniosek o wydanie zezwolenia lub pozwolenia zawierał opis racjonalnych, możliwych do realizacji sposobów magazynowania odpadów. Po uzyskaniu aktu administracyjnego niezbędna jest natomiast weryfikacja uzyskanej

decyzji z wnioskiem. W praktyce często zdarza się bowiem, że organ administracji publicznej, nałożył, najczęściej zgodnie z wypracowanym w danym urzędzie modelem stosowania prawa, obowiązek, który z jednej strony nałożony być nie musiał, z drugiej natomiast w żaden sposób nie przyczynia się ochronie środowiska, utrudniając jedynie funkcjonowanie przedsiębiorstwa.

Sporządził:

Adrian Zając

prawnik, inżynier inżynierii środowiska

specjalista ds. prawa ochrony środowiska i gospodarki odpadami

Wszelkie prawa do artykułu:

AZ Management, Legnica.

Powielanie możliwe, pod warunkiem podania źródła.

Źródła i akty normatywne:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. Poz. 21 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.).